

Дошам

1. Керлачу дешнийн майнаш

Халорийн деза де – и дэзде хIора шеран ворхIалгIачу баттахъ ялта кхиар-на баркалла кхайкхош, дIахIомтошхилла, ворхIдийнахъ лайтташи а хилла.

Левихой – уши Исраилан халкъян шийтта тайпанна юкъара цхъбаа ду. Цар-на бен пурба ца делла Делан цIа долчохъ динан гIуллакхааш дан.

Мулка – иза канайанхойн дела ву бохург ву. Цунна сагIийна дийна бераши до-хъура, къясттина Йамминхояша.

Назархо – чагIар ца мала а, корта а, маж а дIа ца яшийт а нигат дарца ша Далла лерина хилар гойтуши болу стаг.

Парушхой – жуьгтийн динан цхъа тоба. Цара товратана тIера хъехамаш а, пайхамарша яздинари а, забур а тIеэнера. Парушхоша шаши къаста-бора, велларе денваларх теша бохуш. Товрат-хъехам беллачу тIавхъа тIетохна динан Гадатши лардан деза мояттура царна.

Пасахъ – жуьгтийн дезачу деношна юкъахъ лоруш долу цхъа де ду. И де Дала уши Мисар-махкаахъ леш болчуура кIелхъарбахар дагадоуйту де ду. Па-сахъ дийнахъ хIора доззало сагIина цхъа Iахар бойттура. Юха иза шайн доззалехъ берриг а дIабуура.

Рабби – устаз. Арамхойн маттахъ.

Риман вахархо – Рим-пачхъалкхо схъабаахначу мехкашикахъ массарна а лүш яцара и цIе. И цIе я ахча делла, я дегара тIавхъене лүш яра. Цу цIаро дук-кха а бакъонаш лора иза ўолчунна.

Садукъой – жуьгтийн динан цхъа тоба. Садукъой динан дай бара. Цара тов-ратан хъехамаш бен цалорура. Уши беллачуура нах денбаларх ца тешара.

ХIашанна – иза арамхойн маттахъ «кIелхъарадаха хIинца!» бохург ду. Ийиса кху дульненахъ Iаш волчуухенахъ иза «Далла бухастам» бохучух тера дара.

2. Бараман дешнийн майнаш

Герка – цхъа герка ах кийла сов озаран барам бу.

Динари – цхъана дийнахъ болх бича, лүш долу дато ахча.

Дол – куйгган голана тIера пIелгийн буюхыгаш тIе кхаччалиц болу барам.

Сажа – дIасадаржийначу шина куйгган барам.

Чаккхарма – бахалла ши эзар долан барамехъ болу некъ.

3. Дицлүүш лайттачу дешнийн майнаш

ВаIда – цхъа хIума, билггала кхочушидийр ду аыла, тIелацар. Дукхахвалахъ жуьгтишиа ваIда Деле дора.

Гарбаш – зуда-лай.

Гомукъ – ехачу гIожа буюххехъ ира цхъамза а болуши, тIом бечу хенахъ кхус-су я Үүтту герз.

Глем – көртэ тIе тууллуши болу тIеман куй.

Гюпаста – юхкуш иолухIуманаши тIеювлу меттиг (туыканахъ, базарахъ).

Забур – назманийн жайна.

Зайт – шех давтта доккху стом.

Зорх – адаман а, дийнатийн а юург охуу хъер.

Кема сапориг – хIордан кема сацоши хи чу кхуссу, дукха хъолахъ ачкахъ иина, еза хIума.

Кхалор – иоццачу ханна иина тхов-кIело.

Къульда – кIезиг серло лүш болу чиркх.

Меттамотт – нах арахъ севцина меттиг.

ПохIма – хъульнар. Дала елла говзалла.

Шаылдиг – тIарьсиган тIарьмиг.

Сарап – иза «алоэ» олу дарбане орамат ду.

Стигалан Йаырчаш – ийст иоцу стигал; гена меттиг.

Тарх – тIулг санна долу ламанан дакъа.

Шахъар – нах бехаш иолу меттиг. Дукха хъолахъ гIала.

Чухчари – лакхара охъакхүссү дуккха а долу хи.

Цу – тIулгах, дечигах я кхечу хIуманаши дина, наха дела ву бохуш, корта бетта сурт.

Иарш – Дала Паччахъо санна адамашна а, дүнненна а тIехъ олалла ден стиг-лара меттиг.

Иибадат дан – Дела ларар гайтар.